REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare.— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casa: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 1. Brașov, Miercurĭ 1 (14) Ianuarie 1903.

Din causa sfintei sërbătorĭ de mâne, Miercurĭ, Sf. Vasilie, diarul nu va apăré până Joi séra.

Urare de anul nou.

Sĕ ne ridicăm, în órele și minutele, ce ne mai despart încă de anul cel nou, de-asupra nĕcazurilor și miseriilor dilei, sĕ uităm de ceea ce ni-a sfășiat inima, vĕdênd, cum și după un șir de anĭ atât de îndelungat dela epoca redeșteptării nóstre naționale, se pĕcătuesce în mijlocul nostru încă așa de mult, cum se dușmănesce frate cu frate și cum patimile cele rele fac sĕ amuțéscă prea des glasul consciinței și al mândriei naționale, cum servilismul și fómea de banĭ turbură mințile, slăbesc curagiul, inécă simțul de datorie și de demnitate; sĕ ne retragem câte-va momente privirea dela hidósa privelisce, ce ni-o presintă nedreptățile și fărădelegile de tot soiul, și sĕ ne înălțăm pe acele piscurĭ înalte ale cugetării, de unde cu ochii limpedĭ și cu mintea și inima neturburată putem sĕ aruncăm privirile nóstre în trecut și în viitor.

Ce vedem, pe acéstă întindere nesfêrșită a desvoltării și a vieții nóstre culturale și naționale, frumos, îmbucurător și încuragiator, alta, decât rôdele sĕmênței aruncate de predecesorii noștri pĕtrunșĭ de iubirea și îngrijațĭ de sórtea neamului lor? La ce ne așteptăm în viitor, cu ce ne mângâiăm în mijlocul neajunsurilor și amărăciunilor, ce trebue sĕ le îndurăm, décă nu cu speranța, ca sĕmânța cea bună, aruncată de mâna binecuvêntată a nobililor luptătorĭ pentru drepturile și fericirea poporului, sĕ rĕsară, sĕ crescă și înflorescă?

„Vor trece secolĭ póte, până ce sîmburele sădit va rĕsări“, dicea nemuritorul episcop Clain, care s'a sacrificat în lupta pentru drepturile poporului. A trecut de atuncĭ peste un secol și jumĕtate și cine va dice, că sĕmênța aruncată de el și de cei-lalțĭ apostolĭ ai românismului, carĭ au viețuit în același veac și au urmat după el, ar fi rĕsărit deja pretutindenĭ?

Óre nu ni-se pare și astădĭ în vécul al XX-lea ca o minune, când cetim în cărțile istorice despre străuințele și faptele acestor bărbațĭ cu inima mare?

Cât n'au obosit bărbații aceștia aleșĭ ai națiunei în periodul de un veac și jumĕtate, ca sĕ semene în popor sĕmênța frăției, a armoniei, a iubirei de fapte bune și mărețe și a abnegării de sine, pentru binele comun!

Și încet, încet a rĕsărit acea sĕmênță binecuvêntată și étă că pe holdele strămoșescĭ se zăresc prin tóte unghiurile straturĭ înverdite și înflorite, ce aduc mângâiere pentru dina de adĭ și speranță în dina de mâne.

Dér acelașĭ mare bărbat al poporului îngrijat de viitor, ca nu cumva sĕ-i zădărnicéscă speranțele, a adaus: „Sĕmința aruncată de sigur va rĕsări, *numai de ar fi cine sĕ păzéscă sĕ nu i-se taie rĕdăcinile!*“

Par'că anume ar fi vrut sĕ profețéscă, că un secol și jumĕtate mai târdiu va sosi un timp pentru mult cercata nóstră națiune, când cea mai mare grije va fi cine sĕ păzéscă sĕ nu se taie rădĕcinele semênței celei bune, ce s'a aruncat în agrii sĕi strămoșescĭ.

Sĕ recunóscem, că adĭ acesta este cel mai mare pericul ce ne amenință în mersul atât de îngreuiat al desvoltării nóstre naționale.

Unde sunt cei chiemațĭ și datorĭ sĕ păzéscă, sĕ nu se taie rădăcinile acestei desvoltărĭ? Și déca ei se găsesc și sunt conscii de marele lor obligământ, ce fac cum se 'nțeleg și cum proced ca sĕ-șĭ împlinéscă cu sânțenie chemarea și datoria?

E mult mai ușor a semĕna, decât a cultiva ce s'a semĕnat și a păzi ca rodul sĕ fie scutit de înrîurințele rele ce tind a-l zădărnici.

De aceea privind la viitor prima dorință trebue sĕ ne fie a vedé păzit și apĕrat rodul muncei, al străuințelor și al jertfelor atâtor generațiunĭ.

Ca sĕ-l ferim sĕ nu fie nimicit de influențele stricăcióse, trebue sĕ-l cultivăm noi înși-ne cu acea îngrijire și acel devotament, care ni le-au lăsat'o pildă pentru tóte veacurile predecesorii noștri.

Acésta nu se póte ajunge decât numai printr'o mare iubire de jertfă și abnegare de sine.

Fie ca anul ce vine sĕ ne întăréscă pentru acest apostolat spre binele națiunei și al patriei nóstre!

Compromisul austro-ungar. Erĭ s'au terminat în Budapesta conferențele miniștrilor ungari și austriacĭ, carĭ s'au ocupat de redactarea și stilisarea definitivă a proiectelor privitóre la compromisul vamal austro-ungar. Atât ministrul president *Szell*, cât și ministrul president *Koerber* vor depune în 26 l. c. proiectele pe biroul celor douĕ camere. Mai înainte însĕ ei se vor declara asupra acestui compromis.

Proiectul de lege asupra imigrărilor. In ședința de ierĭ a dietei ungare s'a încheiat și desbaterea pe paragrafĭ asupra proiectului de lege privitor la imigrărĭ. Majoritatea a primit proiectul, care în curênd va deveni lege.

Impărțirea Turciei? *„Novosti“* din Petersburg crede, că cu ocasia întrevederei miniștrilor *Lambsdorff* și *Goluchowski* a fost vorba, ca puterile interesate sĕ cumpere de la Turcia, Macedonia, Serbia-veche și Albania. *„Le Nord“* tot din Petersburg, care în ultimii anĭ a ocupat locul unui diar oficios, dice că Franța va lua Serbia-vechie și districtul Debr, Rusia va primi vilaeturile Uskub și Monastir; Anglia îșĭ reservă vilaetul Scodra și districtul Elbarran; Italia va lua districtele Karaferin, Salonic și împrejurimile; Germania și-a pus ochii pe vilaetul Ianina, ér Austro-Ungaria se va alege cu districtele Seras și Drama. *„Dnewnic“* din Sofia, e la rêndul lui informat „din sursă politică autorisată“, că contele Lemsdorff și contele Goluchowski au stabilit următórea înțelegere: Bulgaria va fi proclamată independentă; în schimb prințul va disolva comitetele macedonene și va ceda Rusiei porturile Burgas și Varna — Macedonia va primi autonomia, cu principele Mirko de Muntenegru ca guvernator general. — Austro-Ungaria capĕtă Mitrovița și un acces la marea Adriatică.

„Politică românéscă“.

Sub titlul acesta noul diar brașovean *„Brassoi Hirlap“* se ocupă într'un prim articol de politica de pasivitate a Românilor. Autorul articolului dice, că a întrebat odată pe un distins politician român, că de ce uñ popor de trei milióne, cum sunt Românii, nu pășesce pe terenul activitățiĭ? Politicianul român ar fi rĕspuns: „Noi putem aștepta“.

Din aceste trei cuvinte îșĭ formuléză autorul conclusiunile sale.

După interpretarea domnului de la „Br. H.“ rĕspunsul de mai sus ar fi sĕ se înțelégă în modul următor: Avem timp sĕ așteptăm până se va spori numĕrul Românilor, căcĭ avem convingerea, că peste câte-va sute de anĭ în Ardeal nu se va vorbi, decât românesce. Avem timp, sĕ așteptăm până vor coborĭ păstorii din munțĭ în văi și vor ocupa proprietățile, din carĭ espansiunea și gogorița grandomaniei i-a expropriat pe Maghiarĭ. Avem timp, sĕ așteptăm până ce nu vom zidi școlĭ, institute culturale, ni-se vor înmulțĭ băncile și se vor împuțina adversarii. Avem timp sĕ așteptăm până ce încetul cu încetul ve urca marea de popor până în vîrful Buceciului și se va strecura în fundul văilor și până ce ruinându-se zidurile streinilor sĕ ridicăm noi palate pentru un popor cultivat și îmbogățit.

Credênd, că aceste conclusiunĭ sunt sigure, autorul articolului declară, că pó-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

An nou.

Venișĭ și tu din depărtărĭ
Ca un copil sburdalnic,
Pe frunte porțĭ cununĭ de florĭ,
In față ochĭ strălucitorĭ
Și plinĭ de dor năvalnic.

Ițĭ scuturĭ capul maiestos
Plutind în fericire,
Și tuturora le zîmbescĭ,
Pe toțĭ îi mângăi și-'i robescĭ
Cu dulcea ta privire.

Te credĭ măreț și imortal,
Un deu venit pe lume
Sĕ 'mparțĭ noroc și fericirĭ,
Sĕ 'nalțĭ în șubrede mărirĭ
Necunoscute nume.

Că ai venit nu ne mirăm,
Așa e legea firiĭ:
Moșnegii cad, se prăbușesc
Și alțiĭ 'n locul lor pășesc
In partea moștenirĭĭ.

Dér te-am ruga stăruitor
Sĕ țĭ facĭ milostivire,
Și sĕ ne spui de la 'nceput
In care zodiĭ te-ai născut
Și ce'i a ta menire?

Venit'ai sĕ ne mântuescĭ
De urĭ și desbinare?
Și 'n locul pismei diavolescĭ
Sĕ 'mplânțĭ virtuțile ceresci:
Iubire și iertare?

O, cât de mult te-om preamări
Déc'ai venit cu gândurĭ:
Pe rĕi sĕ-i desrĕutățescĭ,
Pe bunĭ sĕ-i sprijinĭ ș'ocrotescĭ
In nobile avênturĭ.

Un neam de sórte prigonit
Nădejdĭ în tine pune,
Tresaltă'n el un tainic dor
Și buzele-i șoptesc ușor
O sfântă rugăciune...

Ascult'o și tu și ne dă
A 'nvingerii cunună
In luptele ce le purtăm,
In străduința ce ne dăm
S'avem sórte mai bună.

Revarsă pacea între frațĭ
Și dragostea de bine,
Ș'un blăstem de ne-o apăsa
Ridică-l cu puterea ta,
Sĕ nu ne mai desbine.

Altar ț'om ridica atuncĭ
In inimĭ iubitóre,
Că unui neam suferitor
I-ai pus balsam vindecător
Pe rana care-'l dóre.

Cu drag te-om imortalisa
Că ai venit pe lume,
Sĕ facĭ sĕ străluciscă iar
Odrasla vechiului stejar
Cu gloriosu-i nume. —

— „Unirea 'n forțe póte da
A 'nvingerii cunună!
„Uniți-vĕ și vĕ 'ntăriți,
„C'atuncĭ și iadul biruițĭ
„Cu toțiĭ împreună!“

Traian H. Pop.

Felicitările de anul nou.

Este ceva firesc, că primele nóstre gândirĭ în dina de anul nou sunt bune și curate, inspirate de dorințe și urărĭ de bine pentru rudele, prietenii și cunoscuțiĭ noștri.

In România copii umblă cete-cete pe stradĭ și din buzunarele lor pline de grâu séu orez „sĕmănă“ trecĕtorii, urîndu-le „mulțĭ anĭ!“ Prin „sĕmănatul“ cu grâu se simboliséză belșugul de pâne, ér orezul va fi însemnând de sigur belșugul de pilaf, mâncare obicĭnuită la Turcĭ.

La Germanĭ urările de anul nou sunt generale. în Belgia serbările de anul nou iau proporțiĭ marĭ. In Antwerpen de esemplu ómenii cu mic cu mare sunt în picióre din dorĭ de di, ér pe stradĭ este aglomerație mare și cunoscuțiĭ și necunoscuțiĭ se felicită unii pe alții. In Svedia și Norvegia este obiceiul de a se felicita în persónă și adesea se face câte un drum lung și obositor prin zăpadă și pădure, spre a puté ura în persónă. In schimb îi este asigurată „gratulantului“ primirea cea mai cordială.

itica acésta este teribilă şi inexorabilă. Teribilă pentru-că póte ameninţa unitatea statului şi inexorabilă, pentru-că nicĭ înmulţirea, nicĭ îmbogăţirea spirituală şi materială — cât timp se ţin între marginile legale — nu se póte împiedeca.

Contra acestei politice, dice autorul, nu esistă decât o singură armă, anume tot arma cu care luptă şi Românii, şi care pórtă timbrul altruismului: Institutele financiare ale Românilor n'au în vedere numai dividendele grase pentru acţionarĭ, ci înfiinţarea de institute publice, ridicarea nivoului cultural la poporul român şi îmbogăţirea lui prin aplicarea corectă a creditului.

Esemplul Românilor în direcţiunea acésta îl pune autorul articolului în faţa conaţionalilor sĕi ca esemplu vrednic de imitat.

Intru cât privesce interpretarea pasivităţii, ca principiu în politica Românilor, e de prisos sĕ relevăm, că conclusiunile autorului sunt greşite, ér reflexiunile sale relative la sporirea şi progresul Românilor pe terenul cultural şi economic, nu înţelegem întru cât ar primejdui unitatea statului?

Décă întórcem arma şi punem casul că Românii ar rămâné staţionarĭ pe tóte terenele, ar rĕmâné inculţĭ şi săracĭ, óre interesele statului, unitatea şi prosperitatea lui ar fi mai asigurate, de cât aşa că cetăţenii statului progreséză pe tóte terenele?

Asupra rĕspunsului nu mai póte fi nicĭ o îndoială.

Dér că autorul îĭ îndémnă pe conaţionalii sĕi sĕ se arunce pe terenul emulaţiunei libere, căutându-şĭ prosperitatea prin muncă şi economie cinstită, este laudabil şi cătră acésta am mai puté adăoga, că rolul statului în lupta emulativă este chiar sĕ încurageze cu bunăvoinţă şi cu sinceritate pe toţĭ cetăţenii sĕi, respectându-le aspiraţiunile şi dându-le tot sprijinul pentru promovarea culturei lor naţionale.

Reforma învĕţămêntului la şcólele pedagogice.

Ministrul unguresc de culte şi instrucţiune publică are de gând sĕ întroducă un nou plan de învĕţămênt la şcólele pedagogice. Planul de reformă îl însoţesce ministrul de-o lungă întroducere pentru inspectorii de şcóle, în care le dă esplicaţiile necesare asupra principiilor fundamentale şi a dispositiunilor mai de căpetenie, pe carĭ se baséză planul sĕu. Ministrul declară, că noul plan de învĕţămênt, atât ca formă, cât şi ca fond este o prelucrare radicală a planului din 1881 respective 1882, din care au rĕmas numai dispositiunile nealterate, ce se baséză pe legea de instrucţie din 1868.

Afară de obiectele strict pedagogcie noul plan scóte în relief mai ales acele obiecte, carĭ sunt menite a ridica *educaţia naţională* şi a cultiva *spiritul patriotic*. In privinţa acésta primul loc îl ocupă cunóscerea limbei şi literaturei *maghiare*, istoria şi geografia *maghiară*. Numĕrul órelor de predare din obiectele de desterităţĭ (musică, desemn, gimnastică) este sporit considerabil în noul plan. Instrucţia în lucrul manual şi economic se organiséză de asemenea pe base mai largĭ şi se aduce în strînsă legătură, în direcţie practică, cu instrucţia din şcóla de repetiţie. Prin inovaţia acésta din urmă, planul ministrului tinde a promova instrucţia primară (poporală) aşa, ca ea sĕ aibă efect mai mare asupra vieţii practice şi ca învĕţămêntul primar sĕ fie capabil a-şĭ împlini misiunea lui socială.

Noul plan înmulţesce órele de predare peste sĕptĕmână, fără însĕ de-a îngreuna prea mult pe elevĭ, şi cel mai mare numĕr de óre se va întrebuinţa pentru esercitiile practice.

Planul va fi întrodus cu începutul anului şcolar 1903—1904 pentru cursul prim.

Craiova, 28 Dec. st. v. 1902.

(*Viéţa socială. — Societăţĭ de binefacere. — Mişcarea culturală si literară.*)

I.

Când te uiţĭ, cum sciu sĕ trăiéscă strĕinii, mai ales Germanii colonisaţĭ prin oreşele nóstre din România, pare că simţĭ un fel de gelosie, comparându-i cu Românii. Societăţĭ de cântărĭ, felurite petrecerĭ, după anotimpurĭ, iérna în salóne, vara în aer liber, în grădinĭ séu la câmp; distracţiunĭ însoţite de cântece şi danţurĭ, admirabil esecutate de nisce ómenĭ, carĭ muncesc tótă sĕptĕmâna şi umblă în bluze de meşteşugarĭ; societăţĭ de ajutor reciproc în deosebite împrejurărĭ. Influenţa acestora se vede apoi şi în viéţa familiară în simţĕmintele de iubire şi devotament al fraţilor, rudeniilor şi amicilor, şi într'un traiŭ mai bun, mai igienic şi mai raţional.

Românii petrec timpul lor liber în fumul infect al cafenelelor; şi pentru fórte mulţĭ, timp liber sunt tóte dilele de diminéţa până sĕra. Er nóptea o petrec până târdiu în sindrofiii, séu ceaiurĭ familiare. Şi distracţiunea lor cea mai îndatinată e jocul de cărţĭ, o adevĕrată plagă a societăţii nóstre. Chiar la cluburĭ când mergĭ, décă nu jocĭ cărţĭ séu table, n'ai ce face, n'ai cu cine schimba o vorbă.

O plăcută variaţiune ar fi, iérna teatrul, iustituţiune destinată a fi o înaltă şcólă de cultură morală şi intelectuală. Insĕ la noi teatrul e aşa de puţin cercetat, încât bieţii actorĭ, ca sĕ atragă lumea, jócă mai mult opere şi operete.

Asemenea au început în iérna acésta din nou conferinţele Ateneului, carĭ se ţin Vinerea în sala teatrului, şi conferinţele de Sâmbăta, în salonul cercului profesoral: lucrărĭ carĭ cer ostenélă şi sacrificiu din partea conferenţiarilor, dér carĭ sunt cu atât mai salutare, cu cât ele nu numai procură publicului o distracţiune plăcută, dér contribuesc la cultura spiritului şi a inimei prin vulgarisarea sciinţei, literaturei şi artelor. Conferinţele suplinesc la noi şi predicile din biséricĭ, carĭ ar trebui sĕ se ţină Duminecile şi sĕrbătorile, însĕ carĭ lipsesc mai tot-déuna, deşi predicele, împreună cu musica vocală şi instrumentală, sunt partea cea mai însemnată şi mai atrăgĕtóre în cultul religios.

Până în anii trecuţĭ era aicĭ o societate numită „Basarab“, înfiinţată de câţĭva magistraţĭ, profesorĭ şi advocaţĭ, pentru ajutorul elevilor şi elevelor lipsite de mijlóce de la şcólele primare. Societatea se susţinea prin solemnităţile organisate cu ocasiunea împărţirii hainelor, înainte de Crăciun prin spectacole, conferinţe şi mai ales prin colecte. Locul acesteia l'au luat astădĭ alte societăţĭ de binefacere, tot pentru tinerimea şcolară. Cea mai însemnată societate de felul acesta este în Craiova „Ospĕtăria şcolară“, pentru înfiinţarea şi întreţinerea cantinelor şcolare.

Incă de la 14 Ianuarie 1898 d-l Sp. Haret, ministrul instrucţiunii publice, dedese o circulară pentru înfiinţarea cantinelor şcolare. In Ianuarie 1899, d-nele craiovene înfiinţară numita societate pentru cantine. In acel an se deschisese de-ocamdată o singură cantină, cu 100 de tacâmurĭ la şcóla Triscu. Adĭ sunt cantine la liceu şi la tóte scólele primare, unde elevii sĕracĭ şi acei carĭ locuesc prea departe de şcólă, găsesc la amiadĭ, pentru preţul de 10 banĭ séu centime, un nutriment simplu, însĕ igienic, pâne şi o mâncare variată, în fie-care di.

Minimul preţ de 10 banĭ s'a pus numai, ca elevul séu eleva sĕ scie, că nu se nutresce de pomană, pentru-că acésta ar contribui la înăbuşirea simţului de demnitate personală, care trebue desvoltat, şi i-ar deprinde cu cerşitoria. Pentru copiiĭ orfanĭ séu de tot lipsiţĭ, societatea îngrijesce sĕ li-se dea biletele necesare pe altă cale; dér sĕ scie elevul, că el îşĭ plătesce hrana şi că la masă, ca şi în şcólă, este egal cu ceilalţĭ.

Societatea întreţine cantinele din fondul ei, care se compune din cotisaţiunile membrelor de câte 2 lei pe lună şi 1 leu la înscriere, din donaţiunĭ şi produsul representaţiilor séu altor serbărĭ organisate în folosul Societăţii, din banii adunaţĭ în cutiile puse pentru acest scop în localurile deosebitelor autorităţĭ, precum şi din sumele câştigate din vêndarea bonurilor de câte 10 banĭ, séu de-adreptul şcolarilor, séu părinţilor, societăţilor de binefacere, orĭ persónelor caritabile, carĭ le cumpĕră, ca sĕ le împartă copiilor cu totul lipsiţĭ de mijlóce. Societatea are, încă din 1899, un fond de reservă de 4300 lei, sumă care se află depusă în casa primăriei, pentru cantine. Primăria comunală înscrie în fie-care an în bugetul sĕu câte o sumă pentru acéstă societate; aşa în anul trecut, 1901, înscrisese 1000, în anul 1902, 1500 Tot pentru cantine s'au trecut în budgetul şcólei Trişcu lei 1500; ér în budgetele bisericelor Madona şi sf. Ilie câte 500.

Activitatea şi devotamentul dómnelor societare pentru bunăstarea cantinelor, sunt demne de admirat. Membre în comitet séu simple societare, persóne din elita Craiovei, se duc în fie-care di, pe orĭ-ce timp, ca sĕ inspecteze mesele cantinelor; asistă şi une-orĭ iau parte chiar la pregătirea alimentelor şi la serviciul mesei.

Un merit deosebit pentru „Ospĕtăria“ şi cantinele şcolare, şi în genere pentru educaţiunea sănĕtósă şi practică a tinerimei, îl are d-l N. Romanescu, actualul primar al Craiovei. D-sale li-se datoresc şi alte îmbunătăţirĭ în şcólele primare, cum sunt întroducerea tablourilor istorice, carĭ representă evenimente din istoria patriei şi persóne istorice, întroducerea lucrului manual şi a mijlócelor pentru acest scop. La propunerea şi stăruinţa sa, ca representant al Craiovei în Camera legislativă, „Ospĕtaria“ şcolară e recunoscută ca persónă morală din Martie trecut (1902).

*

Altă societate de binefacere, demnă de laudă, este „Amica copiilor“. Intr'o di, înainte de Crăciun, trecênd pe calea Unirii, vĕdui în curtea d-lui general Gigârtu o numĕrósă grupă de copile sĕrmane, fie-care cu câte un pachet de haine în braţe; ér de altă parte o mulţime de trăsurĭ şi cupeurĭ. Era sĕrbarea societăţii „Amica copiilor“, care se întrunise, ca sĕ împartă haine de iérnă elevelor şi altor copile sĕrmane. Gentila domnişóră Gigârtu, presidenta societăţii, a adunat de vre-o doi anĭ în jurul sĕu pe tóte amicele sale din Craiova şi a înfiinţat acéstă societate. Ea se susţine din cotisaţiunile lunare ale membrelor, din donaţiunĭ, din balurĭ şi alte serbărĭ organisate cu scop de binefacere; şi împarte în fie-care an haine şi încălţăminte la câte 60—70 de copile.

Anul 1902 în strĕinătate.

Anul 1902 a fost bogat în evenimente politice însemnate. Lupta cea mare, deşi latentă, s'a dat şi anul acesta pe teren politic, comercial şi economic între cele douĕ marĭ grupărĭ de state şi popóre.

Lucru firesc, că în virtutea numĕrului popolaţiunei sale, a puterii ei economice şi politice *Rusia* a avut rol de căpetenie, a dirigeat aşa dicênd tóte. Rusia întărindu-se şi întindêndu-se în Asia, pare a se fi apropiat c'un pas mai mult de realisarea testamentului Ţarului Petru cel mare. Rusiei i-a succes sĕ ia aprópe de tot în stăpânirea sa Tibetul, în Persia construesce calea ferată ce duce la Oceanul indian, paralisând în chipul acesta politica comercială a Germaniei în Asia mică. Fără a mai vorbi de Mandşuria, Rusia îşĭ esecută strălucit planul sĕu de espausiune în Orientul estrem, unde adĭ mâne va avé mână liberă şi va puté concura cu orĭ-care din marile puterĭ.

In Europa vré de-ocamdată pace, căcĭ problemele marĭ în Asia nu şi le-a resolvit încă pe deplin. Şi în partea acésta a globului însĕ, ajutat şi sprijinit pe alianţa cu Franţa, colosul de la Nord dă tonul în aşa numitul „concert european“. Diplomaţia ruséscă a sciut şi anul acesta sĕ profite de neorênduelile din Peninsula balcanică, şi am vĕdut cum chiar dilele trecute Ţarul Nicolae şĭ-a trimis într'o lungă călĕtorie politică pe representantul sĕu, contele Lamsdorff, ca sĕ pregătéscă un nou succes al sĕu în Balcanĭ, sub titlul, că ar vré sĕ menţină aicĭ status quo şi că ar voi sĕ scutéscă Europa de isbucnirea unui rĕsboiŭ.

După sfêrşitul comediei din China pe urma căreia érăşĭ numai Rusia a tras folóse reale, *Germania*, a doua putere mare europeană, a căutat sĕ resolve anul acesta mai mult probleme interne. In afară de ciocnirea cu Venezuela, în care merge alăturĭ de Englitera, Germania n'a interprins acţiunĭ mai marĭ în afară de graniţele imperiului sĕu. A fost însĕ cu atât mai neobosită în arangearea marilor cestiunĭ interne. Prin votarea tarifului vamal protecţionist, ea dă o crâncenă lovitură agriculturei şi comerciului celorlalte state, şi în privinţa acésta va suferi pagube marĭ şi incalculabile mai ales agricultura ţĕrilor, carĭ compun regatul sf. Stefan. C'un zel vrednic de-o causă mai bună, guvernul şi politica internă germană s'a aruncat asupra nenorociţilor Polonĭ, supuşii sĕi proprii, isgonindu-le limba maternă din şcóle şi prin mĕsurĭ de colonişare urmărind desfiinţarea individualităţii lor naţionale.

Anul 1902 i-a reservat *Englitereĭ* realisarea unei dorinţĭ marĭ, ce o nutrea po-

---

Pe la noi este obicĭnuită de asemenea felicitarea în persónă, dér fórte mulţĭ trimit felicitările prin poştă chiar şi în raionul oraşului, unde îşĭ au cunoscuţii domiciliul. In România cu deosebire este la modă a schimba bilete de felicitare cu toţĭ cunoscuţii. Mulţĭ cheltuesc câte 8—10 lei numai pentru mărcile cu carĭ trimit biletele, ér bieţii oficianţĭ de poştă au mult de lucru la anul nou. Factorii postalĭ lucréză diua nóptea la sortarea biletelor şi câte o sĕptĕmână întrégă umblă la împărţirea scrisorilor însoţiţĭ de câte doi „adjutanţĭ“, carĭ pórtă coşul cu biletele.

In unele locurĭ s'au ridicat vocĭ contra acestui us, séu mai bine abus, şi s'a întrodus obiceiul de a contribui o sumă óre care pentru scopurĭ de bine-facere, ca rescumpărare a felicitărilor de anul nou. Numele contribuenţilor se publică apoi prin diare, dér cu tóte acestea până acuma n'au găsit imitatorĭ destui, ca sĕ se pótă dice, că trimiterea biletelor a început a se înlocui prin contribuirĭ. —

In Franţa serbările de anul nou au caracter poporal şi sunt mult mai sgomotóse, de cât celea de la Crăciun.

Anul nou avea mare însemnătate şi în timpurile vechĭ.

La-Romanĭ domnea superstiţia, că nu se póte face séu dice în acéstă di, decât ceva bun, care va simbolisa apoi binele de care se va împartăşi omul în cursul întregului an.

Romanii se îmbrăcau decĭ în haine albe şi eşind pe strădĭ îşĭ urau tóte cele bune. Se dedea tot odată câte o ramură de finic, căruia i-se atribuia putere curăţitóre. Mai târdiu însĕ darul simbolic fù înlocuit cu alte darurĭ ca: miere, curmale etc., ca semn pentru ca viaţa sĕ fie dulce in cursul anului, Se mai dedea şi câte o monedă de aramă cu efigia lui Ianus. După ce Roma a devenit capitala universului, cadourile de anul nou cele simple şi puritane fură înlocuite cu obiecte preţióse de artă. Impĕraţii primiau o sumedenie de obiecte preţióse, ca semn al supunerii.

Eu nicĭ darurĭ, nicĭ obiecte simbolice nu pot da celor ce vor ceti aceste rîndurĭ, dér le fac şi eu o urare, şi acésta este isvorîtă din gândul cel mai curat:

Sĕ cultivaţĭ armonia între fraţii de un sânge!

g....

pulațiunea ei: *încheiarea păcii cu Burii* în 1 Iunie. După jertfe colosale aduse din ambele părțî beligerante, și după perderî nespus de marî în sânge și banî din partea Engliterei, lupta inegală din munții și văile Africei-de-sud s'a sfîrșit. Burii șî-au perdut libertatea și independența de stat și Chamberlain, făuritorul jugului Burilor, s'a dus în Transvaal, Oranje și Capland, ca sĕ se plimbe printre farmele arse și pustiite, printre ruinele lugubre ale poporului, care și în căderea sa a fost model de eroism și virtute bărbătéscă.

In *Franța* s'a provocat un vehement „kulturkamf" prin esecutarea legilor relative la șcólele congregațiunilor. Rolul acesta i-a revenit guvernului radical Combes. — *Spania* a fost cercată éră̦șî de revoluții interne și de greve marî, carî i-au stânginit în mare parte lucrarea de consolidare a raporturilor interne. — In *Belgia* socialiștii au provocat de asemenea disordinî marî, încât era p'aci ca guvernul, care se razimă pe o maioritate clericală, sĕ cadă.

Sórtea, ce i-se pregătesce *Turciei* cine nu o cunósce? Tot anul ea a avut de lucru cu bandele revoluționare bulgare, carî au trecut în Macedonia aruncând tăciunele revoluției în populația dispusă de altmintrelea a-i sprijini, Macedonia, Albania, Serbia-veche și alte teritorii europene stăpânite încă de „omul bolnav", sunt adî mai mult ca vre-odată cel mai prielnic teren pentru lupte crâncene, — și Rusia s'a îngrijit sĕ ațîțe pe „Slavii sĕi" pe sub ascuns în contra șubredei construcții a imperiului dirigeat din Yldis-Kiosk.

In contrast cu situațiunea turbure și nesigură din țĕrile de pe malul drept al Dunărei, dincóce pe malul stâng, în regatul liber și independent *România*, s'a lucrat cu spor și neobosit pentru consolidarea situațiunei financiare și economice, așa că bărbațî marcanțî din străinătate n'au avut decât cuvinte de laudă față cu mersul firesc al desvoltărei interne și a politicei statului român. Țera întrégă a serbat cu mândrie și însuflețire aniversarea luptelor ce le-a purtat vitéza armată română acum 25 de anî pe câmpiile Bulgariei, rescumpĕrând prin sângele sĕu neatârnarea. Serbările acestea au fost încoronate prin visita ce a făcut'o regele Carol la Rusciuc și prin escursiunea de la Plevna. Memorabile sunt cuvintele rostite de bĕtrânul metropolit bulgar Constantin, care cu ocasiunea acésta dise, că Regele Carol a mers în Bulgaria, ca sĕ arate calea și sĕ întăréscă curagiul principelui Bulgariei, și că Bulgaria, țéră mică și neputinciósă, va păstra o vie recunoscință pentru tot ce a făcut România, liberându-o de sub jugul turcesc. — La 14 Decemvrie, aniversarea căderei Plevnei, s'a încheiat șirul acestor mărețe sĕrbărî ale fraților noștri. Cu ocasiunea prândului, ce s'a dat la palat și la care au asistat toțî generalii în viéță, carî au luptat pe câmpiile Bulgariei, Regele Carol a ținut un remarcabil toast în care a dis între altele: „Am mers la Grivița spre a mĕ închina cu dragoste și venerație înaintea acelor vrednicî fii ai țĕrei, carî șî-au jertfit viéța pentru neatârnarea României. Un sfert de veac a trecut de atuncî, și faptele rĕsboinice sunt încă vii în mintea nóstră; însĕ mai vie trebue sĕ rĕmână în sufletul nostru amintirea eroilor, carî au scris cu sângele lor cea mai frumósă pagină a istoriei nóstre naționale"....

SCIRILE DILEI.

— 31 Decemvrie v

An nou fericit, cu isbândî în tóte, dorim cetitorilor, colaboratorilor, corespondenților și tuturor amicilor foiei nóstre.

Curs practic de industrie de casă. Ministrul unguresc de agricultură a organisat pentru iérna acésta 350 de cursurî de industrie de casă și agricultură în întréga țéră. Ast-fel de cursurî se vor ține în următórele comune din comitatul Brașovului: Sânpetru, Satulung și Tărlungenî.

Divorțul părechii Lonyai. Diarul „*Zeit*" din Viena scrie, că contele Lonyai Elemer și prințesa Ștefania se află în ajunul divorțului. Viéța lor familiară a fost turburată în timpul din urmă de marî și acute divergențe. Se dice anume, că contele Lonyai, aflându-se ambii soțî în Franța, șî-a părăsit nevasta fără de a-i spune, că unde se duce. Fapta acésta a contelui a mâhnit nespus de mult pe princesa Ștefania, care sĕ-șî fi propus firm, că îndată ce-i va fi posibil, va deschide proces de divorț.

„Earășî gendarmî atacațî". De câte orî se întêmplă, ca gendarmii se facă us de arme, anumite foi totdéuna presintă lucrurile așa, că gendarmii au procedat din legitimă apĕrare, fiind atacațî. Așa scrie și acuma „M. P." din Clușiŭ, că feciorii din Tritul-de-sus atacând pe doi gendarmî, aceștia au făcut us de arme. Un flăcău a cădut mort, ér numĕrul răniților este necunoscut.

Funcționarii c. f. u. pentru Ungurii din Brăila. Ungurii din Brăila au adresat prin August a. tr. o cerere către direcția căilor ferate ungare din Clușiŭ, rugându-se sĕ le dea un ajutor óre-care pentru întreținerea șcólei și bisericei. Funcționarii au inițiat o colectă, al cărei resultat, 1144 corone, l'au trimis ca dar de Crăciun Ungurilor reformațî din Brăila.

Agresiune asupra unui diarist. Directorul diarului „La Roumanie", d-l M. Papamihalopol din Bucurescî, avênd dilele acestea o altercație cu un ofițer, a fost atacat cu sabia. D-l Papamihalopol a fost grav rănit la cap.

Rĕscumpĕrare de felicitărî. Spre scopurile culturale ale despărțĕmêntului „Timișóra" al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român,— special pentru a cumpĕra cărțî de a premia la esamenele finale copiiî de la școlile nóstre poporale, ca rĕscumpĕrare a datinei de a trimite gratulărî la anul nou — au contribuit: George Breban Ghilad, Dr. Lazar Șimon, Iuliu Hațeg Belinț, Costa Maniu, Dr. Petru Țegle și Emanuil Ungurianu Timișóra câte 10 cor. Dr. Traian Șincai Vinga și Iacob Marian, Timișóra câte 6 cor. Gerasim Sîrbu Belinț, Dr. Aurel și Lucia Cosma, Dr. Valeriu și Paulina Mezin, Ioan Pepa Buziaș câte 5 cor. Victor Russu Utvin, Vincențiu Pop Jebel câte 4 cor. Nicolae Groza Sân Mihaiul român, Gavril Sĕlăgianu, Timișóra, Ioan Nedelcu Buziaș, Nicolae Popa Feni câte 3 cor. Dr. Cornel Iancu, Dr. Const. Manea, Dr. Ioan Mezin, Dr. Alexiu Popoviciu, Arcadie Oprean, Alesandru Mihuția, Nicolae Gherdan, Romul Nicodin, Timișóra, Ioan Plavoșin, Vasilie Vaianțu Mehala, Dimitrie Popovicî Budinț, I. Ionescu, Teodor Pocan, Vasilie Ciuta și Danilă Loichița Jebel, Nicolae Vulpe Jadani, Paul Iancu Obad, Teodor Cioloca Șipet,— Vasilie Terebenț Iezvin și George Ciocoi câte 2 cor. George Lupșa Blajova, — Petru Ionaș, Ioan Russu preot Parța, Alesandru Buibaș, Ioan Bandu, Ioan Miculescu, Francisc Buzașu, Corneliu Proștean, Ioan Lenger, Dimitrie Vancu, Romulus Cărăbaș Timișóra, Petru Bandu Obad, Nicolae Danciu, Gligorie Paliciu Jebel câte 1 cor. Școlarii de la șcóla română confesională superióră din Jebel 44 banî. Teodor Ioaneș Bencecul român 1 c. 20 banî. — *Comitetul despărțĕmêntului.*

Pentru masa studenților românî din Brașov au mai intrat: dela d-l Dr. *Tiberiu Brediceanu*, secretarul „Albinei" *5 corone*, de la d-l *Ioan cav. de Pușcariu*, jude de curie în pensiune, Bran, *5 cor.* Priméscă marinimoșii donatorî cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea șcól. medii gr. or. române.*

Polițe furate. Evreul Filip Herșcovicî din Var era mare cămătar. Locuitorii din tóte satele dimprejur îi erau datorî. Mercurî nóptea au întrat nisce ómenî mascațî în casa lui Herșcovicî și legându-l pe Herșcovicî și pe nevasta lui, li-au astupat gura și deschidênd dulapurile cu cheile ce le-au găsit sub perină au luat 84 de polițe (cambii) împreună cu registrul în care erau trecute polițile. Erau în dulap și banî gata, de aceia însĕ nu s'au atins. Valórea polițelor represintă 170.000 coróne. Gendarmeria a arestat până acum 8 individî. Ca autorî moralî erau bănuițî Martin Podhel și Adam Mesinski, cărora li-s'a făcut perchisiție, însĕ fără resultat. Herșcovicî s'a speriat așa de tare în cât s'a bolnăvit greu și în fie-care cés i-se aștéptă mórtea.

Bătaie între husarî și infanteriștî. Duminecă după amiadî era dans la birtul lui Gires din Blumĕna. Un husar însĕ s'a supĕrat foc pe un infanterist, care juca cu alésa inimei lui și s'a luat la cértă cu infanteristul. Cérta a degenerat în bătaie între husarî și infanteriștî și poliția împreună cu patrula militară numai cu greu i-a putut despărți, arestând pe înfuriații fii ai lui Marte.

Gornic dispărut. M. Kiss, gornicul stabilimentului de ferestrae a contelui Mikes din Gelencze, a dispărut de vr'o 3 sĕptĕmânî și cu tóte cercetările jandarmeriei n'a putut fi regăsit. După-cum i-se scrie lui „Br. L.", nevasta gornicului în mâhnirea ei a tot plâns după bărbatul sĕu, până șî-a perdut vederea cu desĕvîrșire.

A sărit din tren. Se scrie din Timișóra cu data de 10 Ianuarie: Erî diminéță pasagerii trenului, ce venia de la Vêrșeț, au fost matorii unei scene înfiorătóre. Țĕranul Ioan Humița din Jebeliu venia cu trenul de la Vêrșeț, unde fusese de sĕrbătorî la nisce neamurî ale sale. Humiță care chefuise nóptea, a adormit în tren și nu se deșteptà decât în momentul, când trenul plecà din gara Jebeliu. Repede șî-a aruncat bagajul pe feréstră și deschidênd ușa a sărit din tren, fără ca sĕ asculte de ceilalțî pasagerî, carî îi spuneau sĕ nu sară. Săritura a fost însĕ atât de nenorocită, încât Humița șî-a sdrobit capul și a rĕmas mort pe loc.

Studentul dispărut s'a găsit. Am adus scirea, că studentul ungur M. Lakatos din Ciuc-Sereda a dispărut în drumul sĕu din Budapesta spre casă. Numitul student a sosit acum în pace acasă. El îșî întrerupsese călĕtoria în Clușiŭ, unde la un chef șî-a cheltuit banii, așa că a trebuit sĕ aștepte până îșî va face rost de alții.

Superstiție ne mai pomenită. Scriitorii strĕinî mereu scriu despre poporul nostru, că e superstițios. Acuma cetim într'o foie germană („Frkf. Ztg.") un cas estra-ordinar de superstiție întêmplat într'o comună din Germania, nu departe de orașul Erlangen. O găină a unui țĕran trecù în curtea vecinei și întrà în grajd. Aicî sburà pe spatele unei vacî. Țĕranca vĕdênd găina în spatele vacii, îndată a fost gata cu judecata, că asta nu-i găină, ci strigóie (șișcă). „Acuma vĕd, de ce nu dă vaca lapte" îșî dise femeia. Chemând două servitóre prinse găina și îi dictà repede sentința de mórte prin ardere. Au făcut decî foc și au aruncat găina viuă în cuptor, unde a ars sĕrmana în chinurile cele mai grozave. Afacerea se află înaintea judecătoriei, unde vecinul a reclamat despăgubire pentru găina martirisată.

Impușcat din nebăgare de sémă. Alesandru Barta din Borgo-Bistrița fù învitat la cină Joia trecută la prietenul sĕu Emeric Berczi, lucrător la ferestrĕu. După cină Barta scóte din buzunar un revolver, vrênd a esplica prietenului sĕu mechanismul. Revolverul se descărcà însĕ din nebăgare de sémă și glonțul pĕtrunse în peptul lui Berczi. Rănirea a fost gravă și Berczi fù transportat în stare desperată la spitalul din Bistrițã.

Concert. Precum suntem informațî, musica comunală are de gând a da în curênd un concert în favorul înființării unui fond pentru sprijinirea bolnavilor. La acest concert îșî va da concursul și societatea filarmonică. Se speră, că întreprinderea acésta filantropică va fi sprijinită de publicul brașovean.

Pentru „Casa Națională."

Au mai întrat contribuirî de la următorii domnî:

Dr. Alexandru Mocsonyi (Birchiș) cor. 20. Paul Munteanu locot. colonel i p. 3, Dr. Ioan Borcia profesor (Sibiiu) 2. Lazar Iernea protopop 1, Antonia Iernea n. Ciceronescu (Ciomaköz) 1. Ioan Iepure 2, Nicolae Radu 2, D. Chioreanu 2, Octavia Stolojan 1, Dr. Gavriil Cosma 3, D. Negrean 2, Sabin Ignat 5, Dr. Ion Ciurdar 5, G. M. Marinescu 1. Nicolae Fabian (toțî din Beiuș) 1. Dr. Eugen Bran, advocat (Teaca) 5. Ion Dologa, preot (Borgo-Tiha) 2. Simeon Ciuca, paroch (Mociu) 2. Dr. Dionisie Login, advocat (Bistrița) 5. Dr. Andreiŭ Monda, medic 5, Ion Marcu, învĕțător (Sângeorgiul-rom.) 2. Simeon Dragomir, notar cerc (Gurasada 3. Petru și Anetta Călciunariu (Orșova) 4. Laurian Bercian, redactor (Orăștie) 2. Dr. Lazar Simon, advocat (Ciacova) 5. Simeon Jivoinoviciu, contabil 2, Andreiŭ Murĕșanu (Bocșamont.) 4. Iosif Nedics (Oravița) 10. Pompiliu Predovicî, paroch (Vingard) 1. Iuliu V. Albini notar și soția sa Elena n. Iancu (Zlatna) 3. Dr. Georgiu Ilea, advocat 3, Basiliu Bașota, jude reg. î. p. (Clușiŭ) 10, (în scop. resc. fel. de Anul nou și pentru cunună pe mormêntul fericiților Onoriu Tilea, Dr. Ioan Rațiu și Mih. Andreica). Francisc Cosma (Peza) 1·50. Din agentura „*Satul nou*" a desp. „Panciova" al Asoc.: Stefan Negru, mĕsar 1, Lazar Ortopan, comerciant (Satul nou) 1. Ioan H lalai, notar (Săscior) 5. Dr. Ioan Cherecheș, advocat (Deș) 5 Dr. Alexandru Vajda și soția (Olpret) 10. Dr. Constantin Popovicî, advocat (Beiuș) 3. Dr. Ioan Rednic, medic cerc. (Vașcău) 3. Iosif Lita, paroch (Iclod) 1. Dr. Zosim Chirtop, advocat (Câmpenî) 10. Nicolau Florescu (Ighiu) 3. Antoniu Pop (Bucerdea) 2. Meteș Moisă (Cricău) 2. Achim Totoianu (Chișfalĕu) 2. Enea Pop Bota (Șard) 1. Mateiŭ Bârsan, căpitan (Făgăraș) 2. Petru A. Mihuț, paroch (Hondol) 2. Stefan Vior (Orșova) 5. Simeon Stoica, medic (Bran) 3. Dr. Pavel Oprișa, profesor 2, Ioan Cuteanu, comerciant (Brad) 2. Terențiu Popoviciŭ, notar (Rienî) 2. Familia Ilariu Muçiu Urechiă (Sibiiu) 5. Ioan Chirca vice-notar (Sĕliște) 2. Avram P. Pĕcurariu. protopop (Hunedóra) 4. Ioan Theodorovits major c. și r. î. p. (Timișóra) 4. Jovian Murĕșan, protopop (Turda) 3. Dr. N. Hânganuț (Borgoprund) 2. George Boldea, cassar la „Arieșana" 4, Ioan Mesaroș, advocat (Turda) 3. George Vlassa, protopop, capelan militar (Eger) 4. I. Nistor, privatier (Vale) 1. Dr. Nicolae Comșa 3. Ioan St. Banciu 3. Ionel P. Comșa 3, Ilariu B. Comșa (Sĕliște) 2. Oprea Steflea 2, Locot. Florian (Sibiiu) 3. Dr. George Linul, advocat (Bistrița) 5. Traian Radu și soția Otilia n. Florescu (Feneș) 3. Ludovic Giurca, preot și soția Maria n. Tănase (Trempoele) 3. Ioan Cismaș, sub notar cerc., 2. Petru Pĕtringenar II jude (Zlatna) 2. In total cor. 718.10.

Sibiiu, în 12 Ianuarie 1903.

Dr. C. Diaconovich.

Ce se va întâmpla în 1903?

Profețiile astrologului Dr. Ely Star.

Faimosul astrolog Ely Star din Montmartre (Paris) a făcut horoscopul anului 1903.

Étă acel horoscop, care de altminterî e fórte interesant.... pentru cei ce cred:

„Anul 1903 nu ne reservă nicî vre o cometă scînteietóre, nicî conjucțiunî planetare neobicînuite; vom avé numai o eclipsă inelară de sóre la 28 Martie st. n.

Nimenĭ nu póte tăgădui influenţa cometelor şi a eclipselor asupra evenimentelor pământescĭ.

Cometţii sunt factorii inteligenţĭ ai sorilor din spaţiu, ele sunt însărcinate să transmită de la un sistem planetar la altul efluviile vitale emanate din sorĭ (stele ceea ce e tot una).

Ele sunt „sĕmînţa“ lumilor.“

*

„In Franţa, în 1903, guvernul frances va avé şanse în Ianuarie şi Maiŭ, şanse în ce privesce situaţiunea faţă de străinătate şi plata impositelor.

Prin nouĕ decrete, ce se vor vota, resursele publice se vor mări şi încrederea generală va renasce.

In lunile Martie şi Iulie vor fi turburărĭ la cameră, câte-va ministere se vor perinda la cârmă; ele se vor forma cu mare greutate, ceea-ce va bucura mult pe inimicii republicei şi va provoca câte-va turburărĭ.

Va avé loc de asemenea un atentat anarhist în contra actualului prim-ministru, séŭ în contra preşedintelui, între 22 Februarie şi 22 Martie.

In Iulie, greviştii vor face să se vorbéscă de ei şi aliata nóstră Rusia va avé de lucru în Estremul-Orient.

Vor avé loc de asemenea rĕsbóie importante, în Asia însĕ. Aceste rĕsbóie vor fi navale şi nu vor lua parte, decât Anglia şi Rusia.

In streinătate se vor face comploturĭ anarchiste, în contra capetelor încoronate şi mai ales în Spania, Germania şi Austria.

La 1 Aprilie se va face o încercare de asasinat în contra unei persóne ruse însemnate.

Vĕd de asemenea turburărĭ populare, vĕrsărĭ de sânge în Germania, Rusia, Statele-Unite şi în China.

Ţarul va fi neliniştit, tăcut şi bolnav.

Sultanul va fi în pericol de mórte, în urma unei revolte, ce va isbucni chiar în palatul sĕu.

Puterea va fi fórte sdruncinată în Anglia şi în Turcia.

Impĕratul Chinei nu va fi de loc în siguranţă.

Preşedintele Roosevelt va fi victima unui accident.

Regele George va abdice cu siguranţă.

Epidemii de frigurĭ galbene vor face numĕróse victime în Rusia, în Transvaal, Turcia, America, Japonia şi Australia.

Vor fi numĕróse accidente de drum de fier în Anglia, Germania, Austria şi în Canada.

Cutremure de pământ vor fi în Grecia, Transvaal şi în Japonia.

Arhipelagul se va cutremura rĕu în 1903.

Minele de aur vor da o producţiune escelentă în Canada şi în Africa de sud.“

*

E interesant, că cu privire la peninsula Balcanică astrologul frances nu prediçe nicĭ un fel de turburare a păcii.

Dr. Ely Star, spune despre desastrul de la Martinica, că el a fost profetisat cu un an mai înainte, din causa celor 7 planete, carĭ se întîlnesc tóte la un loc, în tr'un spaţiu fórte restrîns al cerului, ceeace nu se întîmplă decât fórte rar.

Acéstă catastrofă a mai fost anunţată a doua óră în 1902 la 1 Ianuarie într'un mare çiar parisian.

Să vedem acum ce se va realisa din ceea ce a profeţit Ely Star pentru anul 1903.

Representaţii, concerte si petrecerĭ.

Reuniunea femeilor române din Hunedóră invită la petrecerea cu dans ce o va arangia Sâmbătă la 11/24 Ianuarie 1903 în sala hotelului „Rimbaş“. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare: de persónă 1 cor. . de familie 2 cor. 40 filerĭ. Venitul curat în favorul reuniunii femeilor rom. pentru înfrumseţarea bisericii din Hunedóra. Contribuirĭ se primesc cu mulţămită şi se vor publica.

Corul plugarilor rom. din Bod invită la representaţia teatrală declamatorică împreunată cu joc, ce se va ţiné Lunĭ în 6 (19) Ianuarie 1903 (çiua de Bobotéză) Inceputul la 7 óre séra. Preţul întrărei, Locul I 1 cor., locul II 60 banĭ. Ofertele marinimóse se vor publica.

Programa: 1. „L'ai făcut de rîs sĕracul“, poesie de Th. D. Speranţă. 2. Herşcu Boccegiul“, cântecel comic de V. Alexandri. 3. Un solo de sopran***. 4. „Otrava de hărciogĭ“, comedie de A. Pop. După representaţie joc.

Literatură.

A apărut Nr. 1 al revistei literare **„Lucĕfĕrul“**, anul II. Ca esterior se presentă într'o formă modernă şi atrăgĕtóre. Numĕrul acesta conţine lectură interesantă şi variată; „Quo Vadis“, de Al. Ciura; „De mult“ poesie de Octavian; „Ales. Papiu Ilarianu şi decoraţiunile de la 1850“, de Dr. I. Raţiu; „Şi érăşi va sĕ vie“, poesie de Agog; „Educaţia etica“, de Neli Cornea; „La Crăciun“, schiţă de Simin; „William Crookes“ (Paginĭ din Hades), de G. Todica; „Crysantema“, poesie de I. C. Popescu; „Despre sexul frumos“, conferenţă de Iustin Nestor; Folklor (Descântece şi leacurĭ) de E. V. Degau; Bibliografie; Dărĭ de sémă.

Pe lângă frumósele ilustraţii „Nascerea Domnului“ şi „Christos“ („Christos înaintea lui Pilat“ de M. Munkacsy), „Luceafĕrul“ publică şi musica figurei a 3 a cu finale, din Valsul ocasional, *Superiori* datorit compositorului *Iacob Mureşianu*, autorul baladei „Mănăstirea Argeşului“.

„Cea mai frumósă parte a composiţiei (valsului) — scrie „Luceafĕrul“ — este fără îndoiélă, cea din urmă, pe care măestrul a avut amabilitatea a ni-o da nouĕ Din figura acésta.... transpiră atâta gingăşie şi atâta poesie, încât nu ne îndoim, că în scurt timp valsul acesta are sĕ devină tot aşa de popular, ca celelalte mult apreţiate composiţii ale măestrului.“

NECROLOG. Subscrişii cu inima înfrântă de durere aduc la cunoscinţa tuturor rudeniilor, consângenilor, amicilor şi cunoscuţilor trecerea din viĕţă a scumpului şi în vecĭ neuitatului lor fiu, frate, cumnat şi unchiŭ **Drd. Aurel Petrovici**, candidat de advocat, rĕposat în primăvara vieţii în etate de 23 anĭ, împărtăşit fiind cu s. taine, după scurte dér grele suferinţe, în 27 Decemvrie 1902 (9 Ianuarie 1903). Rĕmăşiţele pământescĭ se vor pune spre vecinica odihnă în cimiteriul gr. or. rom. din Pilul-mare, în 29 Decemvrie (11 Ianuarie) d. m. la 1 óră.

Fi-ei ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată!

Georgiu Petrovicĭ preot, Ana Petrovicĭ născ. Bozgan ca părinţĭ. Georgiu Petrovicĭ preot. Silvia Petrovicĭ măr. Stoian, Veturia Petrovicĭ ca frate şi surorĭ. Ioan Stoian preot, Marióra Costa măr. Petrovicĭ, cumnată şi cumnat. Elisabeta, Livia, Valeria, Olimpia, Romulus nepóte şi nepot

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 13 Ianuarie. Contele Lamsdorff, după ce va fi luat avisul Ţarului, va comunica contelui Goluchowski conclusiunile guvernului rus în cestiunea macedonénă. Numai după acésta, cei doi cancelarĭ vor discuta prin organul ambasadelor respective din Petersburg şi Viena, proectul definitiv al acţiunei austro-ruse.

Diverse.

Tablourĭ vechĭ representând pe Christos. Nicĭ în Testamentul-nou, nicĭ în scrierile vechilor părinţĭ ai bisericei nu găsim o descriere amĕnunţită şi esactă a chipului lui Christos. In secolul al doilea după Chr. aderenţii lui Carpocrates arătau un chip al lui Christos, pe care se pretinde că l'a pictat Pilat. Cea mai renumită reliquie rĕmase de pe acele timpurĭ e „naframa Veronichii“, cu care Mântuitorul şi-a şters faţa când mergea spre Golgota. Năframa acésta sĕ păstréză de la 1297 în Roma şi se arată peregrinilor din lumea întrégă, carĭ în sĕptĕmâna patimilor se duc la Roma. Tablourile vechĭ representând pe Christos, carĭ s'au aflat în catacombe, locurile de refugiu şi rugăciune ale primilor creştinĭ, se deosebesc fórte mult unele de altele şi n'au asĕmĕnare decât într'atâta, că representă pe Mântuitorul cu figura-i înaltă şi sveltă. Un tablou din secolul al doilea representă pe Christos cu pĕr lung şi cu faţă fină, îngustă. N'a rĕmas însĕ posterităţii nicĭ un tablou, care sĕ represente rĕstignirea pe cruce.

Un pianist original e fără îndoiélă Mr. *Berdeverry*, care concertéză în Paris. El cântă pe un pian construit după plăcerea sa şi conform artei lui de pianist, — anume esecută *„Cavaleria rusticana“* cu çece revolvere. Stă cincĭ paşĭ departe de pian, în fie-care mână ţinĕnd câte-un revolver din care descarcă pe clapele pianului, ér instrumentul produce melodia fără de a greşi un tact măcar. Firesce că astfel procedând, esecutarea piesei e cam sgomotósă, dér în acelaşi timp produce un efect estraordinar. Artistul rĕsboinic, care e permanent ascultat de un public mare, îşĭ va îmbogăţi încurĕnd repertoriul. Luĭ i-a succes a asigura reuşita esecutării unei partiturĭ din opera „Andre Chenier“.

Sosiţi in Braşov.

Pe çiua de 12 Ianuarie n.

Europa: Vosseler, Pesta; Gross, Czimer, Wagner, Fleischer, Viena; Hay, Szabadka; Mocanu proprietar. N. Baczon: Gross, Linz; Dobrescu, funcţionar, Ionescu. proprietar, Iorgulescu, comerc. Bucurescĭ.

Orient: Dobrescu. funcţionar, Ionescu, proprietar, Sinaia; Meţianu, protopop, Zĕrnescĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**